

YR ATODLENNI

ATODLEN 2

Rheoliad 3

ERTHYGLAU LLYWODRAETHU

CYNNWYS

1. Dehongli
2. Rhedeg y sefydliad
3. Cyfrifoldebau'r Gorfforaeth, y Pennaeth a'r Clerc
4. Y Bwrdd Academaidd
5. Pwyllgorau
6. Dirprwyo
7. Pwyllgor i benderfynu ar ddiswyddiadau deiliaid swyddi uwch
8. Y Pwyllgor Chwilio
9. Y Pwyllgor Archwilio
10. Penodi a dyrchafu staff
11. Ymddygiad staff
12. Rhyddid academaidd
13. Cwyno, atal dros dro a gweithdrefnau disgyblaethol
14. Atal dros dro a diswyddo'r Clerc
15. Myfyrwyr
16. Materion ariannol
17. Cydweithredu ag archwilydd Gweinidogion Cymru
18. Archwilio mewnol
19. Cyfrifon ac archwilio cyfrifon
20. Rheolau ac is-ddeddfau
21. Copïau o'r Erthyglau Llywodraethu, y rheolau a'r is-ddeddfau
Llofnod
Nodyn Esboniadol

Dehongli

1. Yn yr Erthyglau Llywodraethu hyn—

ystyr “y Bwrdd Academaidd” (“*the Academic Board*”) yw corff a gyfansoddwyd yn unol ag erthygl 4;

“y dyddiad gweithredu” (“*the operative date*”) yw 1 Awst 2011, sef y dyddiad y mae'r Gorfforaeth i ymgymryd â rhedeg y sefydliad o hynny ymlaen (1);

ystyr “yr Erthyglau hyn” (“*these Articles*”) yw'r Erthyglau Llywodraethu hyn;

Statws This is the original version (as it was originally made). Dim ond ar ei ffurf wreiddiol y mae'r eitem hon o ddeddfwriaeth ar gael ar hyn o bryd.

ystyr “y staff” (“*the staff*”) yw pawb o'r staff sydd â contract cyflogaeth gyda'r sefydliad, gan gynnwys staff academiaidd;

ystyr “swydd uwch” (“*senior post*”) yw swydd y Pennaeth a'r cyfryw swyddi eraill y caiff y Gorfforaeth benderfynu arnynt at ddibenion yr Erthyglau hyn;

ystyr “Undeb y Myfyrwyr” (“*Students' Union*”) yw unrhyw gymdeithas o'r myfyrwyr yn gyffredinol a ffurfiwyd i hyrwyddo dibenion addysgol y sefydliad a lles y myfyrwyr fel myfyrwyr; ac

y mae i eiriau ac ymadroddion a ddiffinnir yn yr Offeryn Llywodraethu yr un ystyr.

Rhedeg y sefydliad

2. Rhaid rhedeg y sefydliad yn unol â darpariaethau'r Offeryn Llywodraethu, yr Erthyglau hyn, ac unrhyw reolau neu is-ddeddfau a wneir o dan yr Erthyglau hyn ac unrhyw weithred ymddiriedolaeth sy'n rheoleiddio'r sefydliad.

Cyfrifoldebau'r Gorfforaeth, y Pennaeth a'r Clerc

3.—(1) Y Gorfforaeth sy'n gyfrifol am—

- (a) penderfynu cymeriad addysgol a chenhadaeth y sefydliad a goruchwyllo ei weithgareddau;
- (b) defnyddio adnoddau yn effeithiol ac yn effeithlon, solfedd y sefydliad a'r Gorfforaeth a diogelu eu hasedau;
- (c) cymeradwyo amcangyfrifon blynyddol incwm a gwariant;
- (ch) penodi, graddio, arfarnu, atal dros dro a phenderfynu cyflog ac amodau gwaith deiliaid swyddi uwch a'r Clerc (gan gynnwys, pan fo'r Clerc wedi'i benodi, neu i'w benodi, fel aelod o'r staff, penodiad y Clerc, ei radd, ei atal dros dro a dull penderfynu ei gyflog yn rhinwedd ei swyddogaeth fel aelod o'r staff);
- (d) diswyddo deiliaid swyddi uwch a'r Clerc (gan gynnwys, pan fo'r Clerc wedi'i benodi, neu i'w benodi, fel aelod o'r staff, diswyddo'r Clerc yn rhinwedd ei swyddogaeth fel aelod o'r staff);
- (dd) pennu fframwaith ar gyfer cyflog ac amodau gwaith yr holl staff eraill; ac
- (e) os nad oes Bwrdd Academiaidd, sicrhau bod trefniadau wedi eu gwneud i gynghori'r Pennaeth ynghylch—
 - (i) safonau gwaith academiaidd y sefydliad a chynllunio, cyd-drefnu, datblygu a goruchwyllo'r gwaith hwnnw;
 - (ii) trefniadau i dderbyn, asesu ac arholi myfyrwyr; a
 - (iii) y gweithdrefnau ar gyfer diarddel myfyrwyr am resymau academiaidd.

(2) Y Pennaeth sy'n gyfrifol am—

- (a) cyflwyno cynigion i'r Gorfforaeth am gymeriad addysgol a chenhadaeth y sefydliad, ac am roi penderfyniadau'r Gorfforaeth ar waith;
- (b) trefnu, cyfarwyddo a rheoli'r sefydliad ac arwain y staff;
- (c) penodi, pennu, graddio, arfarnu, atal dros dro staff ac eithrio deiliaid swyddi uwch neu'r Clerc a phenderfynu, o fewn y fframwaith a osodir gan y Gorfforaeth, eu cyflog a'u hamodau gwaith;
- (ch) diswyddo staff ac eithrio deiliaid swyddi uwch neu'r Clerc;
- (d) penderfynu, ar ôl ymgynghori â'r Bwrdd Academiaidd (os oes un), neu os nad oes Bwrdd Academiaidd, ar ôl ymgynghori â'r Gorfforaeth, ar weithgareddau academiaidd y sefydliad, a phenderfynu ei weithgareddau eraill;

- (dd) paratoi amcangyfrifon blynyddol incwm a gwariant, i gael eu hystyried a'u cymeradwyo gan y Gorfforaeth;
 - (e) rheoli'r gyllideb a'r adnoddau, o fewn yr amcangyfrifon a gymeradwyir gan y Gorfforaeth;
 - (f) cadw disgyblaeth ar y myfyrwyr, gan gynnwys atal myfyrwyr dros dro neu eu diarddel ar sail ddisgyblaethol; ac
 - (ff) diarddel myfyrwyr am resymau academaidd.
- (3) Y Clerc sy'n gyfrifol am gynghori'r Gorfforaeth ynglŷn â—
- (a) gweithredu ei phwerau;
 - (b) materion gweithdrefnol;
 - (c) rhedeg ei busnes; ac
 - (ch) materion arferion llywodraethu.

Y Bwrdd Academaidd

- 4.—(1) Caiff y Gorfforaeth sefydlu Bwrdd Academaidd.
- (2) Mae paragraffau (3) i (10) yn gymwys os yw'r Gorfforaeth wedi sefydlu Bwrdd Academaidd.
- (3) Rhaid i'r Bwrdd Academaidd gynnwys —
- (a) y Pennaeth, a rhaid iddo fod yn gadeirydd y Bwrdd Academaidd;
 - (b) aelodau eraill o'r staff neu fyfyrwyr, yn ddarostyngedig i'r terfynau a bennir gan y Gorfforaeth o dan baragraff (4).
- (4) Rhaid i'r Gorfforaeth benderfynu ar yr nifer lleiaf a'r nifer mwyaf o staff a myfyrwyr y mae'n rhaid eu cynnwys yn y Bwrdd Academaidd.
- (5) Caiff y Pennaeth enwebu un aelod o'r Bwrdd Academaidd i fod yn gadeirydd y Bwrdd Academaidd ar unrhyw adeg pan na all y Pennaeth fod yn bresennol mewn cyfarfod o'r Bwrdd Academaidd.
- (6) Y Bwrdd Academaidd sy'n gyfrifol am sicrhau bod trefniadau wedi eu gwneud i gynghori'r Pennaeth ynghylch—
- (a) safonau gwaith academaidd y sefydliad a chynllunio, cyd-drefnu, datblygu a goruchwylio'r gwaith hwnnw;
 - (b) trefniadau i dderbyn, asesu ac arholi myfyrwyr; ac
 - (c) gweithdrefnau ar gyfer diarddel myfyrwyr oherwydd bod safon eu gwaith yn anfodddhaol neu resymau academaidd eraill.
- (7) Rhaid i'r Bwrdd Academaidd ymgynghori â chynrychiolwyr y myfyrwyr ac â'r Gorfforaeth, cyn cynghori'r Pennaeth yn unol â pharagraff (6)(c).
- (8) Caiff y Bwrdd Academaidd, gyda chymeradwyaeth ysgrifenedig y Pennaeth ymlaen llaw, sefydlu pa bynnag bwyllgorau yr ystyria'n angenrheidiol i'w alluogi i gyflawni ei gyfrifoldebau, fel y'u disgrifir ym mharagraff (6).
- (9) Caiff aelodau unrhyw bwyllgor a sefydlir o dan baragraff (8) gynnwys personau nad ydynt yn aelodau o'r Bwrdd Academaidd.
- (10) Rhaid i'r Bwrdd Academaidd gael cymeradwyaeth ysgrifenedig y Gorfforaeth ymlaen llaw ar gyfer—
- (a) cyfnod penodiad aelodau'r Bwrdd Academaidd;
 - (b) y trefniadau ar gyfer dethol neu ethol aelodau o'r Bwrdd Academaidd; ac
 - (c) nifer aelodau unrhyw bwyllgor a sefydlir o dan baragraff (8) ac ar ba delerau y daliant ac y gadawant eu swyddi.

Pwyllgorau

5.—(1) Caiff y Gorfforaeth sefydlu pwyllgor o'r Gorfforaeth at unrhyw ddiben, ac eithrio i ymgymryd â swyddogaethau a neilltuir yn yr Erthyglau hyn i'r Pennaeth neu (os yw'r Gorfforaeth wedi sefydlu Bwrdd Academaidd) i'r Bwrdd Academaidd.

(2) Rhaid i'r Gorfforaeth benderfynu ar nifer aelodau unrhyw bwyllgor a sefydlir o dan yr erthygl hon ac ar ba delerau y daliant ac y gadawant eu swyddi.

(3) Caiff unrhyw bwyllgor a sefydlir gan y Gorfforaeth o dan yr erthygl hon gynnwys personau nad ydynt yn aelodau o'r Gorfforaeth.

(4) Mae'n rhaid i'r Gorfforaeth beri bod datganiad ysgrifenedig ar gael yn y sefydliad, i'w archwilio gan unrhyw berson yn ystod oriau swyddfa arferol, o bolisi'r Gorfforaeth ynglŷn â phresenoldeb personau nad ydynt yn aelodau o'r pwyllgorau, mewn cyfarfodydd o'r pwyllgorau hynny.

Dirprwyo

6.—(1) Yn ddarostyngedig i baragraff (2), caiff y Gorfforaeth ddirprwyo pwerau—

- (a) i unrhyw bwyllgor a sefydlir o dan erthygl 5;
- (b) i'r Cadeirydd neu, yn absenoldeb y Cadeirydd, i'r Is-gadeirydd; neu
- (c) i'r Pennaeth.

(2) Rhaid i'r Gorfforaeth beidio â dirprwyo'r canlynol—

- (a) penderfynu ar gymeriad addysgol a chenhadaeth y sefydliad;
- (b) cymeradwyo amcangyfrifon blynyddol incwm a gwariant;
- (c) y cyfrifoldeb dros sicrhau solfedd y sefydliad a'r Gorfforaeth a diogelu eu hasedau;
- (ch) penodi person i swydd uwch;
- (d) penodi'r Clerc, gan gynnwys, os yw'r Clerc wedi'i benodi, neu i gael ei benodi fel aelod o'r staff, penodi'r Clerc i'w swydd fel aelod o'r staff; neu
- (dd) gwneud erthyglau llywodraethu newydd yn lle'r Erthyglau hyn neu addasu'r Erthyglau hyn o dan adran 22(4) o Ddeddf Addysg Bellach ac Uwch 1992(2).

(3) Caiff y Pennaeth, gyda chymeradwyaeth ysgrifenedig y Gorfforaeth ymlaen llaw, ddirprwyo unrhyw un neu ragor o swyddogaethau'r Pennaeth i aelodau eraill o staff, ac eithrio rheoli'r gyllideb.

(4) Caiff y Bwrdd Academaidd ddirprwyo pwerau i unrhyw bwyllgor a sefydlir o dan erthygl 4(8).

Pwyllgor i benderfynu ynghylch diswyddo deiliaid swyddi uwch

7.—(1) Caiff y Gorfforaeth sefydlu pwyllgor i benderfynu ar—

- (a) yr achos dros ddiswyddo'r Clerc neu ddeiliad swydd uwch;
- (b) apêl mewn cysylltiad â diswyddo'r Clerc neu ddeiliad swydd uwch.

(2) Rhaid i'r Gorfforaeth wneud rheolau sy'n pennu'r modd y mae'n rhaid sefydlu a rhedeg pwyllgor sydd â swyddogaethau o dan baragraff (1).

(3) Rhaid i'r rheolau a wneir o dan baragraff (2) gynnwys y gofyniad bod unrhyw bwyllgor a sefydlir o dan yr erthygl yn cynnwys aelodau o'r Gorfforaeth yn unig

(2) 1992 p.13.

Y Pwyllgor Chwilio

8.—(1) Rhaid i'r Gorfforaeth sefydlu pwyllgor, a elwir y Pwyllgor Chwilio, i gynghori ynghylch—

- (a) penodi'r aelodau busnes, yr aelodau cymunedol a'r aelodau awdurdod lleol;
 - (b) cyfethol aelodau cyfetholedig y Gorfforaeth; ac
 - (c) materion eraill yn ymwneud ag aelodaeth a phenodiadau y gofynna'r Gorfforaeth i'r Pwyllgor Chwilio eu hystyried.
- (2) Caiff y Pwyllgor Chwilio gynnwys pobl nad ydynt yn aelodau o'r Gorfforaeth.
- (3) Rhaid i'r Gorfforaeth ystyried cyngor y Pwyllgor Chwilio cyn—
- (a) penodi unrhyw berson yn aelod busnes, yn aelod cymunedol neu'n aelod awdurdod lleol; neu
 - (b) cyfethol unrhyw berson yn aelod.
- (4) Caiff y Gorfforaeth—
- (a) penderfynu ar gylch gorchwyl y Pwyllgor Chwilio; a
 - (b) gwneud rheolau sy'n pennu'r gweithdrefnau ar gyfer rhedeg y Pwyllgor Chwilio.
- (5) Rhaid i'r Gorfforaeth beri bod copi o unrhyw gylch gorchwyl a rheolau o'r fath ar gael yn y sefydliad i'w archwilio gan unrhyw berson yn ystod oriau swyddfa arferol.

Y Pwyllgor Archwilio

9.—(1) Rhaid i'r Gorfforaeth sefydlu pwyllgor, a elwir y Pwyllgor Archwilio, i gynghori ar faterion sy'n ymwneud â threfniadau archwilio'r Gorfforaeth a'i systemau rheolaethau mewnol.

- (2) Rhaid i'r Pwyllgor Archwilio gynnwys o leiaf dri pherson.
- (3) Caiff y Pwyllgor Archwilio gynnwys pobl nad ydynt yn aelodau.
- (4) Ni chaiff deiliaid swyddi uwch fod yn aelodau o'r Pwyllgor Archwilio.
- (5) Caiff y Pwyllgor Archwilio gynnwys aelodau o staff y Gorfforaeth ac eithrio'r rheini sydd mewn swyddi uwch.
- (6) Rhaid i'r Pwyllgor Archwilio weithredu'n unol ag unrhyw ofynion gan Weinidogion Cymru.

Penodi a dyrchafu staff

10.—(1) Pan fo swydd uwch yn wag neu pan ddisgwylir i swydd uwch fynd yn wag, rhaid i'r Gorfforaeth—

- (a) hysbysebu'r swydd yn y cyfryw gyhoeddiadau sy'n cylchredeg drwy'r Deyrnas Unedig ag a ystyria'n briodol; a
 - (b) penodi panel dethol sy'n cynnwys—
 - (i) os y swydd wag yw swydd y Pennaeth, o leiaf bum aelod o'r Gorfforaeth, gan gynnwys y Cadeirydd a/neu'r Is-gadeirydd; neu
 - (ii) os y swydd wag yw unrhyw swydd uwch arall, y Pennaeth ac o leiaf dri aelod arall o'r Gorfforaeth.
- (2) Rhaid i aelodau'r panel dethol—
- (a) penderfynu ar y trefniadau ar gyfer dewis ymgeiswyr i'w cyfweld;
 - (b) cyfweld yr ymgeiswyr hynny; ac
 - (c) os barnant ei bod yn briodol gwneud hynny, argymhell un o'r ymgeiswyr a gyfwelwyd ar gyfer ei benodi gan y Gorfforaeth.

Statws This is the original version (as it was originally made). Dim ond ar ei ffurf wreiddiol y mae'r eitem hon o ddeddfwriaeth ar gael ar hyn o bryd.

(3) Os yw'r Gorfforaeth yn cymeradwyo'r person a argymhellir, rhaid iddi benodi'r person hwnnw.

(4) Os na all aelodau'r panel dethol gytuno ar berson i'w argymhell i'r Gorfforaeth, neu os nad yw'r Gorfforaeth yn cymeradwyo'r argymhelliad, caiff y Gorfforaeth wneud yn ofynnol bod y panel yn ail gymryd y camau a bennir ym mharagraff (2), gan naill ai ail hysbysebu'r swydd yn gyntaf neu beidio.

(5) Pan fo'r camau a bennir ym mharagraffau (1) i (4) wedi eu dilyn gan unrhyw berson neu gorff cyn y dyddiad y sefydlir y Gorfforaeth(3), bennir bod y camau hynny wedi eu dilyn gan y Gorfforaeth.

(6) Os digwydd i swydd uwch fynd yn wag, neu os digwydd bod deiliad swydd uwch yn absennol dros dro, ar ôl y dyddiad gweithredu, yna, hyd nes y llenwir y swydd honno neu hyd nes bo'r deiliad absennol yn dychwelyd i'w swydd—

- (a) ceir gwneud yn ofynnol bod aelod o'r staff yn gweithredu fel Pennaeth, neu yn lle deiliad unrhyw swydd uwch arall; a
- (b) bydd ganddo holl ddyletswyddau a chyfrifoldebau'r Pennaeth neu ddeiliad swydd uwch arall honno tra bo'r swydd yn wag neu'r deiliad swydd yn absennol dros dro.

Ymddygiad staff

11. Ar ôl ymgynghori â'r staff, rhaid i'r Gorfforaeth wneud rheolau ynglŷn ag ymddygiad y staff.

Rhyddid academiaidd

12. Wrth wneud rheolau o dan erthygl 11, rhaid i'r Gorfforaeth roi sylw i'r angen am sicrhau bod ryddid gan staff academiaidd y sefydliad o fewn y gyfraith i gwestiynu a phrofi doethineb cyffredin, ac i gyflwyno syniadau newydd a lleisio barn ddadleuol neu amhoblogaidd, heb eu rhoi eu hunain mewn perygl o golli eu swyddi neu unrhyw freintiau y gallant fod yn eu mwynhau yn y sefydliad.

Cwyno, atal dros dro a gweithdrefnau disgyblu

13.—(1) Ar ôl ymgynghori â'r staff, rhaid i'r Gorfforaeth wneud rheolau sy'n pennu—

- (a) gweithdrefnau cwyno ar gyfer yr holl staff;
- (b) gweithdrefnau atal dros dro ar gyfer yr holl staff; ac
- (c) gweithdrefnau disgyblu a diswyddo ar gyfer—
 - (i) deiliaid swyddi uwch, a
 - (ii) staff ac eithrio deiliaid swyddi uwch.

(2) Rhaid i'r rheolau a wneir gan y Gorfforaeth o dan baragraff (1) gydymffurfio â darpariaethau erthygl 7.

Atal dros dro a diswyddo'r Clerc

14.—(1) Pan fo'r Clerc hefyd yn aelod o staff y sefydliad, at ddibenion erthygl 13 rhaid trin y Clerc fel deiliad swydd uwch.

(2) Pan fo'r Clerc yn cael ei atal dros dro neu'i ddiswyddo fel aelod o'r staff yn unol â rheolau a wneir o dan erthygl 13, nid yw'r ataliad dros dro neu'r diswyddiad hwnnw yn effeithio ar safle'r Clerc fel Clerc y Gorfforaeth, sy'n rôl ar wahân.

(3) Y dyddiad sefydlu yw 8 Ebrill 2011. *Gweler* erthygl 2 o Orchymyn Coleg Caerdydd a'r Fro (Corffori) 2011 (O.S. 2011/659 (Cy.97)).

Myfyrwyr

15.—(1) Rhaid i unrhyw Undeb Myfyrwyr—

- (a) rhedeg a rheoli ei fusnes a'i gronfeydd ei hun yn unol â chyfansoddiad a gymeradwyir gan y Gorfforaeth;
- (b) sicrhau cymeradwyaeth ysgrifenedig y Gorfforaeth ymlaen llaw i unrhyw ddiwygiad neu ddadwneuthuriad o'r cyfansoddiad hwnnw; ac
- (c) cyflwyno cyfrifon archwiliedig i'r Gorfforaeth yn flynyddol.

(2) Rhaid i'r Gorfforaeth, ar ôl ymgynghori â'r Bwrdd Academaidd (os oes un) a chynrychiolwyr y myfyrwyr, wneud rheolau ynghylch ymddygiad y myfyrwyr, gan gynnwys gweithdrefnau ar gyfer atal dros dro a diarddel ar sail ddisgyblaethol.

(3) Os nad oes Bwrdd Academaidd, rhaid i'r Gorfforaeth, ar ôl ymgynghori â chynrychiolwyr y myfyrwyr, gyngori'r Pennaeth ynghylch gweithdrefnau ar gyfer diarddel myfyriwr oherwydd bod fod safon ei waith yn anfoddfaol, neu am reswm academaidd arall.

Materion ariannol

16. Rhaid i'r Gorfforaeth bennu'r polisi a ddefnyddir i benderfynu ar y ffioedd dysgu a'r ffioedd eraill sy'n daladwy i'r Gorfforaeth (yn ddarostyngedig i unrhyw delerau ac amodau a osodir ar grantiau, benthyciadau neu daliadau eraill a wneir gan Weinidogion Cymru).

Cydweithredu ag archwilydd Gweinidogion Cymru

17. Rhaid i'r Gorfforaeth gydweithredu ag unrhyw berson a awdurdodir gan Weinidogion Cymru i archwilio unrhyw ddatganiadau o niferoedd myfyrwyr neu hawliadau am gymorth ariannol, gan gynnwys caniatáu i unrhyw berson o'r fath weld unrhyw ddogfennau neu gofnodion a ddelir gan y Gorfforaeth gan gynnwys cofnodion a gedwir ar gyfrifiaduron.

Archwilio mewnol

18.—(1) Mae'n rhaid i'r Gorfforaeth, ar yr adegau yr ystyria'n briodol, archwilio a gwerthuso ei systemau rheolaethau ariannol mewnol (neu, yn ddarostyngedig i baragraff (2), drefnu i'r systemau hynny gael eu harchwilio a'u gwerthuso ar ei rhan) er mwyn sicrhau eu bod yn cyfrannu at ddefnyddio adnoddau'r Gorfforaeth yn briodol, darbodus, effeithlon ac effeithiol.

(2) Rhaid i'r Gorfforaeth beidio â phenodi unrhyw bersonau (“archwilwyr mewnol”) i gyflawni'r gweithgareddau y cyfeirir atynt ym mharagraff (1) ar ei rhan os penodir y personau hynny yn archwilwyr allanol o dan erthygl 19(3).

Cyfrifon ac archwilio cyfrifon

19.—(1) Rhaid i'r Gorfforaeth—

- (a) cadw cyfrifon priodol a chofnodion priodol mewn perthynas â'r cyfrifon; a
- (b) paratoi datganiad o gyfrifon ar gyfer pob blwyddyn ariannol y Gorfforaeth.

(2) Rhaid i'r datganiad—

- (a) rhoi golwg gwir a theg ar gyflwr busnes y Gorfforaeth ar ddiwedd y flwyddyn ariannol ac o incwm a gwariant y Gorfforaeth, a'i mewnlifoedd ac all-lifoedd arian yn y flwyddyn ariannol; a
- (b) cydymffurfio ag unrhyw gyfarwyddiadau a roddir gan Weinidogion Cymru ynglŷn â'r wybodaeth sydd i'w chynnwys yn y datganiad, y modd y mae'r wybodaeth i gael ei

Statws This is the original version (as it was originally made). Dim ond ar ei ffurf wreiddiol y mae'r eitem hon o ddeddfwriaeth ar gael ar hyn o bryd.

chyflwyno, y dulliau a'r egwyddorion i'w dilyn wrth ei baratoi ac amser a modd ei gyhoeddi.

(3) Rhaid i'r cyfrifon (gan gynnwys unrhyw ddatganiad a lunnir o dan yr erthygl hon) gael eu harchwilio gan bersonau ("archwilwyr allanol") a benodir gan y Gorfforaeth ar gyfer pob blwyddyn ariannol.

(4) Rhaid i'r archwilwyr allanol hyn gael eu penodi a rhaid i waith archwilio arall gael ei gyflawni, yn unol ag unrhyw ofynion a bennir gan Weinidogion Cymru.

(5) Rhaid i'r Gorfforaeth beidio â phenodi personau'n archwilwyr allanol o dan baragraff (3) ar gyfer unrhyw flwyddyn ariannol os yw'r personau hynny wedi'u penodi hefyd yn archwilwyr mewnlol o dan erthygl 18.

(6) ystyr "blwyddyn ariannol" ("*financial year*") yw'r flwyddyn ariannol gyntaf, a phob cyfnod dilynol o 12 mis (ac eithrio fel y darperir ar ei gyfer ym mharagraff (8)).

(7) ystyr "y flwyddyn ariannol gyntaf" ("*the first financial year*") yw'r cyfnod sy'n dechrau ar y dyddiad y sefydlwyd y Gorfforaeth ac sy'n dod i ben naill ai ar yr ail 31 Gorffennaf ar ôl y dyddiad hwnnw neu sy'n dod i ben ar ryw ddyddiad arall a benderfynir gan y Gorfforaeth gyda chymeradwyaeth Gweinidogion Cymru.

(8) Os diddymir y Gorfforaeth—

- (a) bydd y flwyddyn ariannol olaf yn dod i ben ar ddyddiad diddymu'r Gorfforaeth; a
- (b) caiff y Gorfforaeth, gyda chymeradwyaeth Gweinidogion Cymru, benderfynu bod yr hyn a fyddai wedi bod fel arall y ddwy flynedd ariannol olaf i'w drin fel blwyddyn ariannol unigol at ddiben yr erthygl hon.

Rheolau ac is-ddeddfau

20. Caiff y Gorfforaeth wneud rheolau ac is-ddeddfau ynghylch unrhyw faterion ynglŷn â llywodraethu a rhedeg y sefydliad. Bydd y rheolau a'r is-ddeddfau hynny yn ddarostyngedig i ddarpariaethau'r Offeryn Llywodraethu ac i'r Erthyglau hyn.

Copiâu o'r Erthyglau Llywodraethu, y rheolau a'r is-ddeddfau

21. Rhaid i'r Gorfforaeth roi copi o'r Erthyglau hyn, ac o unrhyw reolau ac is-ddeddfau, i bob aelod a pheri eu bod ar gael i unrhyw berson eu harchwilio ar gais, yn ystod oriau swyddfa arferol yn y sefydliad.